

Hjo kommun

Delårsrapport jan-aug

2024

I Hjo skapar vi framtiden tillsammans

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen följer i allt väsentligt RKR:s rekommendation nr.15 och innehåller övergripande beskrivningar av kommunens ställning och utveckling.

Finansiella rapporter

I detta block återfinns kommunens redovisningssprinciper därefter resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning.

Övrigt

I detta block återfinns ordlista och definitioner.

Så läser du Hjo kommuns delårsrapport:

Delårsrapporten är kommunstyrelsens redovisning av verksamheten för årets första 8 månader och fokuserar på prognos för helåret och avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till dig som är invånare eller företagare i kommunen, och naturligtvis till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartner. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppföljningen har gått och hur skattepengarna har använts.

Innehåll

delårsbokslut 2024:

Inledning

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse	6
Måluppföljning och god ekonomisk hushållning	8

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	20
Resultaträkning	24
Balanskravsresultat	25
Balansräkning	26
Driftsredovisning	30
Investeringsredovisning	34
Exploateringsredovisning	36
Taxefinansierad verksamhet	38

Övrigt

Ordlista och definitioner	40
---------------------------	----

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse	6
Måluppföljning och god ekonomisk hushållning	8

Händelser av väsentlig betydelse

Det första halvåret 2024 har varit en intensiv och händelserik period som präglats av många positiva händelser, men även utmaningar.

Hjo kommun fortsätter att ha ett stort fokus på kris- och beredskapsarbetet, där det kraftsamlas kring det civila försvaret tillsammans med bland annat det lokala näringslivet. Den osäkra omvärlden gör att kommunen måste vara förberedda på det oväntade, bland annat genom att arbeta med informationssäkerhet och planera för hur ett större IT-avbrott ska klaras av.

Sveriges kommuner blev under 2023 ålagda att arbeta brottsförebyggande enligt en ny lag. Hjo kommun har sedan flera år tillbaka utökat det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, eftersom utmaningarna förväntas öka både nationellt och lokalt. Hjo kommun och Västra Götalandsregionen kommer att fortsätta samverkan kring en folkhälsostrategitjänst, som också kommer att arbeta med det brottsförebyggande arbetet. Folkhälsa och det brottsförebyggande arbetet är kommuniserande kärn där tidiga insatser kommer att minska risken för att mer ingripande åtgärder kommer att behöva sättas in i framtiden.

Samarbetet mellan näringslivet och Hjo kommun har utvecklats under året. I maj arrangerades näringslivsgalan "Guldhjärtat" för andra året i rad, och det var fullt till sista plats på Grebbans nöjesrestaurang. Företagsfrukostarna har varit välbesökta och ett antal företagsbesök har också genomförts. I Svenskt näringslivs ranking av företagsklimatet klättrar Hjo från placering 204 till 98.

I samband med skolstarten på högstadiet har många insändarskribenter uttryckt oro över bland annat elevernas trygghet och arbetsro. Hjo kommun tar det på största allvar och skolledningen har under skolstarten funnits på plats och träffat föräldrar och elever för att lyssna in och förmedla att alla resurser sätts in för att skapa stabilitet. Arbetet kommer att fortsätta, med målet att skapa en trygg skola för elever och medarbetare.

Inom socialtjänsten finns fortfarande utmaningar med många placeringar av barn, unga och vuxna. I flera ärenden ser Hjo kommun stora brister inom regionens psykiatri, som gör att kommuninvånare inte får den specialistvård och det stöd de behöver i sin vardag. I flera av dessa ärenden har kommunen satt in extra stöd för att den enskilde inte ska lämnas utan hjälp.

Under sommaren har Hjo som vanligt haft många besökare. Trafiksituationen har varit lugnare än föregående år med mindre störningar i form av hög musik under kvällar och nätter. Inför sommaren fanns en oro för semesterbemanningen inom främst äldreomsorg och funktionsstöd, men semesterperioderna blev trygga och stabila tack vare alla medarbetare och vikarier.

Ett axplock av förändringar som ägt rum i Hjo det första halvåret 2024:

- Lekplatsen i stadsparken har fått en ny utformning.
- Högaliden har utvecklats, bland annat med en ny MTB-bana.
- Trafiksituationen vid Hammarsskolan har förbättrats och är nu säkrare för både fotgängare, cyklisterna och bilister.
- Hjo kommun har fått sin första kulturchef med uppdraget att vidareutveckla arbetet med kultur i vår kommun.
- En detaljplan för utbyggnad av Skogshyddans förskola har tagits fram och beslutats om. Huruvida en utbyggnad kommer att ske i närtid eller om andra lösningar väntar utreds under hösten och i samband med budgetprocessen.

Sammanfattningsvis händer det mycket i Hjo som vi ska vara stolta över! Hjo är en bra samarbetspartner att räkna med för Hjobor, näringsliv, inflyttare, besökare och våra samverkanskommuner i Skaraborg!

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella mål. Dessa avser soliditet, resultat och självfinansieringsgrad. För 2024 prognostiserar kommunen ett negativt resultat på 7 mnkr. Kommunen har avsatt 20 mnkr i resultatutjämningsreserv och planerar att använda den för att nå nollresultat för 2024. Reserven är avsatt för att utjämna resultaten över åren. Under året är kostnaderna för pensioner högre till följd av den inflation som varit under en tid. Detta har påverkat kostnaderna mycket och i prognos för nästkommande år minskar dessa kostnader då inflationen har sjunkit. Det är även mycket höga kostnader för placeringar inom socialtjänsten och dessa har varit ovanligt höga för Hjo kommun jämfört med tidigare under innevarande år.

Den löpande verksamheten prognostiserar underskott på knappt 14 mnkr. Vilket främst beror på placeringskostnaderna. Detta mildras av ökad intäkt för fastighetsavgift.

Redovisningsmetod för finansiell leasing har ändrats för 2024 till att även gälla lokaler. Sen tidigare har metoden använts för leasingbilar. Förändringen medför stor påverkan på balansräkningen vilket i sin tur påverkar soliditeten. På sidan 28 finns en tabell över hur soliditeten ändras. Det har gjorts en omräkning av föregående år för att kunna göra en jämförelse mellan åren. Det beslutade målet för soliditet innebär att värdet ska vara oförändrat eller öka. I det omräknade värdet är soliditeten för både 2023 och 2024 22% alltså oförändrat.

Självfinansieringsgraden är ett mått som kommunfullmäktige har beslutat ska gälla över hel mandatperiod. Detta ger att det inte är möjligt att utvärdera om målet är nått för enskilt år. Det första året på mandatperioden som var 2023 klarade kommunen att finansiera sina investeringar med egna medel och det visar prognos för 2024 också. De prognostiserade investeringar för 2024 är totalt 28,8 mnkr och prognosen för avskrivningar är 40,6 resultatet prognostiseras till 0 efter ianspråktagande av resultatutjämningsreserv.

Efter sammanvägning av prognoserna för verksamhetsmålen och de finansiella målen är det kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning råder i kommunen.

Kommunala bolag

Hjo kommun tillämpar inte sammanställda räkenskaper i delårsbokslut. Kommunens bolag redovisar i tertial 2 för året ett positivt resultat på 3,6 mnkr. Hjo stadshus AB koncern beräknar ett resultat för helår på knappt 3,9 mnkr i koncernresultat för 2024. Koncernens resultat påverkar kommunkoncernens ekonomi i positiv riktning. Resultatet efter finansiella poster beräknas för koncernens olika bolag till i mnkr:

	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024 helår	Utfall 2023 helår	Prognos 2024 helår
Hjo Stadshus AB	-0,9	-1,3	-0,9	-1,2
Hjo energi AB		1,5	1,7	5,7
Hjo Energi Elhandel AB	0,9	0,1	-1,0	0,9
Hjo elnät AB	1,5	1,8	0,0	2,2
AB Hjo Småindustrier	0,6	0,5	0,7	0,4
Resultat koncern	3,6	2,8	4,5	3,9

Hjo Stadshus AB:s resultat per 240831 är ett underskott på 0,9 mnkr, vilket är i nivå med budget.

Hjo Energi AB:s resultat per 240831 är ett överskott på 1,5 mnkr. Resultatet för bolaget totalt är något bättre än budget. Helårsprognosen för bolaget uppgår till 1,5 mnkr vilket är något lägre än budget. Anledningen till det lägre resultatet jämfört med helårsbudget är markant ökade bränslekostnader till fjärrvärmes. Hjo Energi har investerat för 3,5 mnkr framför allt i fibernätet och fjärrvärmes, vilket är i enligt plan.

Hjo Energi Elhandel AB:s resultat per 240831 är ett överskott på 0,9 mnkr, vilket är bättre än budget och föregående år. Den kalla inledningen på året gav ökad försäljning samt att elpriserna har stabiliserats föranleder det positiva resultatet.

Hjo Elnät AB:s resultat per 240831 är ett överskott på 1,5 mnkr, vilket är bättre än budget. Kall inledning på året har även här bidragit till det bättre resultatet jämför med budget. Detta är första verksamhetsåret för Hjo Elnät AB.

AB Hjo Småindustrier Bolagets resultat per 240831 är ett överskott på 0,6 mnkr. Avvikelsen mot budget beror på att underhållskostnader kommer senare på året.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

På uppdrag av kommunfullmäktige har förvaltningen sett över kommunens vision med tillhörande utvecklingsområden. Uppdraget innebar att "Tillsammans-begreppet" och värdegrunden "Det goda mötet" även i fortsättningen skall vara grunden för kommunens styrning. Revideringen har genomförts med bred medborgardeltaktighet i både tätorten och ytterområdena.

Översynen innebar att kommunen bör ta hänsyn till att sedan visionen antogs 2013 har det skett stora förändringar i samhället. Både i stora globala frågor och i närområde där pågående förändringar med expansion och nyetableringar i Skaraborg, innebär nya möjligheter och krav på anpassning. Detta innebar att visionen i högre grad borde omfatta de gemensamma frågorna och möjligheterna i världen. En vision som speglar Hjo i kommunen, som en del av Skaraborg, Västra Götaland, Sverige och världen.

I oktober 2023 antog kommunfullmäktige en ny visionsformulering med tillhörande utvecklingsområden.

Visionsberättelse

Hjo växer och utvecklas tillsammans med vår omvärld. Genom goda möten samverkar vi och hittar vägar mot en hållbar framtid. Vi bevarar och värnar vår unika stadsmiljö, landsbygd och Vättern. Vi som bor, lever och verkar i Hjo möter framtiden med mod inför förändring och nya lösningar.

Visionen är en målbild och ett bra sätt att beskriva vår vision är att se den som ett verktyg. Visionen är dit vi strävar och utvecklingsområdena anger riktningen. Den nya visionen konkretiseras genom fyra utvecklingsområdena med tillhörande prioriterade mål.

Nya utvecklingsområden

De fyra nya utvecklingsområdena syftar till att spegla Hjos styrkor, möjligheter och utmaningar. Uppföljningen sker genom de prioriterade målen med tillhörande indikatorer. "Utveckling i samverkan" återspeglar vår metod för att nå en gynnsam utveckling – genom samverkan och det goda mötet. "Genom hela livet" samlar kommunens kärnuppdrag – med utbildning, stöd och omsorg genom hela livet. "En plats att välja" belyser att för att Hjo skall kunna utvecklas krävs att platsen är attraktiv att både bo på, verka i och att besöka. "Hållbar livskvalitet" innebär att om vi alla skall leva i Hjo, Skaraborg eller världen med livskvalitet behöver vi skapa gemensamma förutsättningar för ett hållbart samhälle – både socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

Som nämnts har mycket hänt i omvärlden sedan visionen antogs 2013. Arbetet med översynen av vision och utvecklingsområden har präglats av Agenda 2030 och de 17 globala målen. En gemensam global strävan mot ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Ett bra verktyg för att sätta olika mål och målkonflikter i relation till varandra samt att förstå den egna kommunens eller landets roll i den globala helheten. I vår närmaste omvärld har det även där skett förändringar där Skaraborg hamnat i fokus för vår tids utmaningar och möjligheter.

För Hjos del blir samverkan central för att både bidra till omställningen och ta del av möjligheterna den medför. Aktörerna i Hjo kan genom att våga satsa, prova, vara nyfiken och modiga ta del av Skaraborgs möjligheter och vara delaktiga i världens gemensamma utmaningar. Samverkan är central både inom kommunen och med våra omgivande aktörer.

Vision och utvecklingsområden:

Hjo Kommuns målmodell

Modellen syftar till att omsätta vision och tillhörande utvecklingsområden i praktisk handling i alla verksamheter. Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ i kommunen och utser en kommunstyrelse som leder och samordnar verksamheten och verkställer uppdrag från kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har fem utskott som bereder ärenden innan de kommer till kommunstyrelsen. Det finns även en byggnadsnämnd som hanterar enklare planfrågor och bygglov.

Kommunfullmäktige beslutar om ett antal prioriterade mål som ska vara styrande för nämndernas och förvaltningens arbete. De prioriterade målen är ett begränsat antal övergripande och långsiktiga mål som är nyckelfaktorer för arbetet med att uppnå visionen. Dessa prioriterade mål finns med i kommunfullmäktiges budget. Till målen finns indikatorer som ska ge signaler på om vi är på väg att nå visionens målbild inom respektive utvecklingsområde.

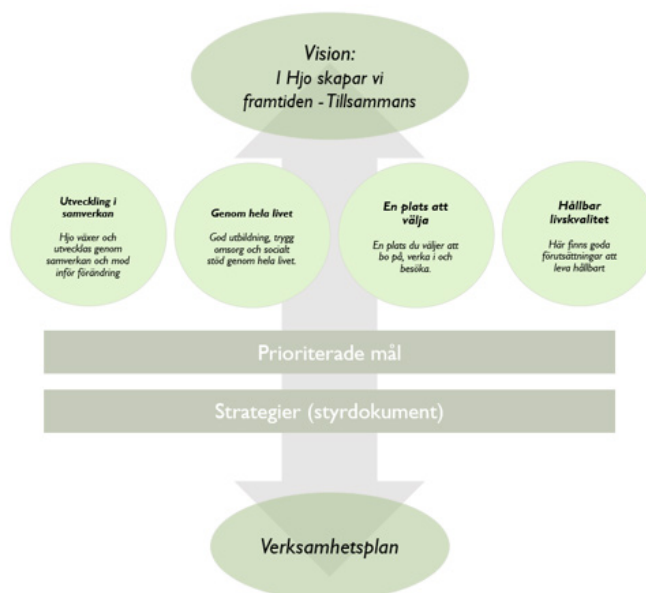
Vid måluppföljningen görs en sammantagen bedömning av mätbara indikatorer och icke mätbara resultat. Sammantaget ska nämnderna utifrån uppföljningen kunna redovisa för fullmäktige om verksamhetens arbete leder i riktning mot målen och om verksamhetens resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning. Detta redovisas genom att ange en riktning för målet:

- Grön - utveckling i riktning mot måluppfyllelse
- Orange – otillräcklig progression, ej närmast sig måluppfyllelse
- Rött – utveckling går åt fel håll, minskad möjlighet till måluppfyllelse

Det finns också möjlighet för kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att komplettera med uppdrag för att styra verksamheten. Kommunfullmäktige och nämnderna styr också verksamheten med hjälp av politiskt antagna strategier och planer.

För flera av våra verksamhetsmål använder vi SCB:s medborgarundersökning som indikator och vi deltar i undersökningen vartannat år. Enkäten genomförs i Hjo kommun år 2024. Resultatet publiceras i början av december och detta samt övriga indikatorer, mätningar och arbete som redovisas årligen kommer att ligga grund för den slutliga bedömningen av måluppfyllelsen.

I nästkommande avsnitt redovisas prognosen avseende kommunfullmäktiges 14 prioriterade mål inom visionens respektive utvecklingsområde 2024. I 1 mål är verksamhetsmål och 3 är finansiella. Utöver detta har fullmäktige också genom ägardirektiv 3 mål som avser bolagen. Utifrån dessa mål, tillgängliga resurser och övrig styrning utarbetar förvaltningen en årlig verksamhetsplan där arbetet för att nå målen beskrivs och motiveras.

PROGNOS MÅLUPPFYLLELSE

Utveckling i samverkan

Mål 1: Utveckling och framtidstro genom delaktighet

Hjo växer och vi gör det i samverkan genom nätverk med övriga kommuner i Skaraborg, genom samarbete med forskningen och dialog med medborgare och näringsliv. Exempel på dialogforum har varit enkäter, dialog med elevråd och näringsidkare och en träff med vårt "Dialog funktionsvariation" kring tex förslaget att utreda en så kallad sommargata.

Under årets första hälft har Hjo kommun tillsammans med Högskolan i Skövde intensifierat sitt gemensamma forskningsprojekt inom hållbarhet "Miljöåterkoppling i realtid" vilket inkluderar både elever i skolan och övriga invånare.

"Smak av Hjobygden" är ett exempel på samverkan tillsammans - under tre år kommer projektet samla råvaruproducenter, livsmedelsförädlare, livsmedelshandlare och restauranger för att utveckla utbudet av lokal mat i Hjobygden. För en ökad dialog kring hållbarhet och omställning har förvaltningen prövat att samarbete med civilsamhället tex genom samverkan med föreningen Omställning Hjo för att uppmärksamma "Earth hour" vilket gav ett bredare program än tidigare år.

Genom hela livet

Mål 2: Stöd, vård och omsorg möjliggör ett självständigt liv och en känsla av välbefinnande

Socialtjänsten i hela Sverige står inför förändringar i och med det kommande införandet av en ny socialtjänstlag. I Hjo har verksamheten gjort en genomlysning och granskning av befintliga områden för att kunna analysera behoven inför omställningen till ny socialtjänstlag. Varje enhet inom socialtjänsten har tagit fram ett eller två fokusområden att under året arbeta vidare med tillsammans med sin arbetsgrupp kopplat till det övergripande målet. Hjo deltar i ett forskningsprojekt, NUSO där fler kommuner i Sverige deltar syftet att få underlag till en kunskapsbaserad socialtjänst. Den årliga kvalitetsenkäten till alla klienter, görs i november.

Äldreomsorgen har i verksamhetsplanen identifierat differentierade arbetsuppgifter och tydligare kompetenskrav som en viktig väg framåt för kvalitet och effektivitet. Arbeta med denna omställning är påbörjat och arbetet har visat på bl.a. behov av att utvärdera förslaget om teambaserade specialistkompetenser.

Arbete med ett ökat aktivitetsutbud på särskilda boende (säbo) har fortskridit bl.a. genom satsning på "Guldkant" på Sigghusberg och genom Ung omsorg. På Villa Rosell och Sjöryd är arbete igång med brukarråd för ökad delaktighet. Under hösten kommer även måltidssituation på säbo att lyftas till exempel med hjälp av hushållningssällskapet.

Användningen av välfärdsteknik har ökat bl.a. med fler läkemedelsrobotar och ökade satsningar på kunskap och hjälp till seniorer som bor hemma. Bl.a. med ett bibliotek av manualer till tekniska hjälpmedel som finns tillgängliga på Rödingen och möjlighet till hembesök med hjälp med IT utrustning.

Mål 3: Invånarna får stöd på vägen till hållbar egen försörjning

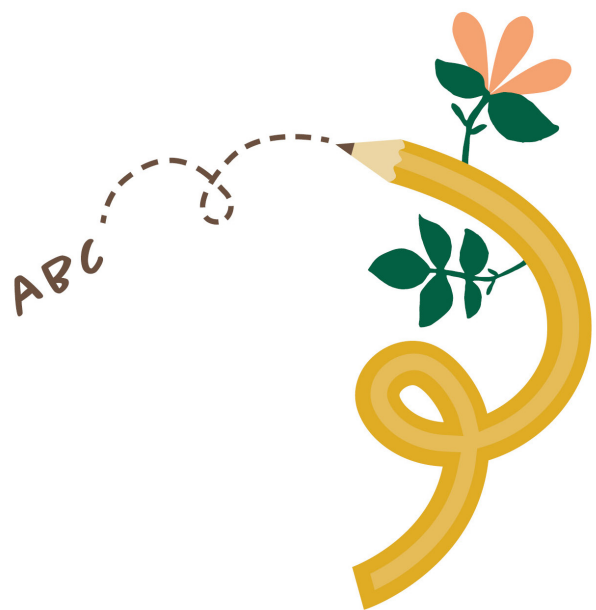
För att i högre grad stötta invånarna till hållbar egen försörjning arbetar Arbetsmarknadsenheten aktivt med att fler invånare skall anvisas till aktiviteter på arbetscentrum. Dessutom är ett mål för året att varje inskriven deltagare ska ökar sitt deltagande i arbetsmarknadsenhetens aktiviteter som ett steg mot egen försörjning. Mätningar görs kvartalsvis av antalet timmar per deltagare – och enheten mäter progression med den så kallade BIP-metoden. Under perioden har det varit fortsatt högt tryck på insatsen budget- och skuldrådgivning. AME har dock arbetat intensivt för att korta kön.

Mål 4: Barn och elever utvecklar goda kunskaper i en skola präglad av trygghet och arbetsro

Under vårterminen gör förskolan sin årliga kvalitetsenkät till alla vårdnadshavare. Resultaten är genomgående positiva och så många som 98% svarar positiv på frågan om de upplever att deras barn trivs på förskolan. Detta trots att verksamheten hanterat en överinskrivning med ca 30 barn under terminen. 81 % av årets 9:or gick ut med behörighet till gymnasiet. Meritvärdet var i genomsnitt något lägre än tidigare år. Den största sänkningen ser vi hos flickorna, pojkarna låg istället i nivå med tidigare år. I årets elevenkät svara eleverna att arbetsron ökat jämfört med året innan, men tryggheten har minskat.

En plats att välja

Mål 5: En attraktiv boendemiljö som möter invånarnas behov

Förvaltningen har under första halvåret arbetat intensivt med att både skapa nya och utveckla och förtäta existerande detaljplaner. Arbetet har inneburit ett fokus på både nya bostäder samt ny och utvecklad industrimark men även verksamhetslokaler. En beställning på en detaljplan för en utbyggnad förskola är genomförd och på väg upp för antagande. Arbetet pågår med en ny översiktsplan, ett omfattande arbete då översiktsplanen omfattar hela kommunen och ska ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Vid sidan av detta arbete har ett Bostadsförsörjningsprogram färdigställts.

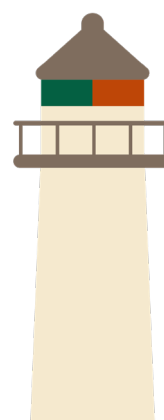
I stadsparken har en ny tillgänglighetsanpassade lekplats färdigställts. De stora träderna i både parken och övriga kommunen kräver skötsel och vid sidan av sedvanlig skötsel av grönytor i staden har ett arbete inletts med tex sjuka almar som måste tas ner. Kommunens lokaler är en viktig resurs för kultur- och föreningsliv och de som verkar i Hjo. En översyn av bokning och avgifter har gjorts. En genomgående dialog med verksamheterna i stadsparken har förts för ett nytt gemensamt förhållningssätt till miljön i parken och på gång är till exempel en ny entréskylt.

Även Högaliden har fått ett nytt skyltprogram och framför allt nytt utbud med en nyligen färdigställt MTG-bana och bättre tillgänglighet. Inom området infrastruktur kan nämnas en ny trafiklösning runt Hammarnskolan ett lyft för både infrastruktur och trygghet.

Mål 6: Hjo kommun bidrar till att besöksnäringen utvecklas hållbart med fokus på hela kommunen och besökare året om

Satsning på digitalisering och effektivisering av bokning och försäljningstjänster. Vidareutveckling av samarbete och nätverksinsatser: Tre trästäder, Levande Hjo, och samverkan runt Vättern. En stadsparksgroup har bildats och besöksnäringen samverkan med näringslivsråd och visit Skaraborg. Vidareutvecklat affärstöd och hållbarhetsutveckling och stöttat näringen i att skapa tjänster som håller över hela året samt anpassa affärsmodell och kommunikation till rätt nivå och målgrupp. Förvaltningen har genomfört ett 30-tal företagsträffar samt workshops i egen regi. Utfört en marknadsundersökning på Guldkroksbadet men frågor kring deras besök på både badet och i Hjo, undersökningen ska analyseras under hösten.

Mål 7: Hjo kommun ska möjliggöra näringslivets etablering, expansion och utveckling

Under årets första sex månader har näringslivsenheten genomfört totalt 14 nätverksträffar, med deltagande från över 150 företagare i diverse olika branscher. Nätverken har fokuserat på kunskapsutbyte, samarbete, etablering, expansion och utveckling. Hjo är en av de kommuner som förbättrar sig mest i Sverige när företagen får ge sitt sammanfattande omdöme på det lokala företagsklimatet. Under första halvåret har förvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram en etableringsstrategi som ska innehålla principer, rutiner och en arbetsmetod gällande etableringar och/eller expansioner av vårt lokala näringsliv.

MÅL 8: Ett rikt fritids- och kulturutbud för människor i alla åldrar

En "Sommaridrottskola" är genomförd en möjlighet för barn 8-12 år att prova på flera olika idrotter: segling, boule, tennis, innebandy, dans, bowling, friluftsliv, cykling och orientering. Ung i Hjo har bl.a. startat upp en ny aktivitet: Plugg och rörelsekväll en möjlighet att kombinera social samvaro, plugg och idrott. Under hösten drar en ny omgång av Senior sport School igång. En ny aktivitetskatalog är skapad vilken samlar hela utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrad i Hjo kommun.

Tagit fram broschyrer som stöttar seniorer i digital användning samt höjt personalens kompetens i att hjälpa och stötta i att komma igång med välfärdsteknik. År 2024 är det 100 år sedan Firma Svenskt Tenn grundades av Hjobördige Estrid Ericson. Detta uppmärksamma i Hjo genom att lyfta fokus på unga svenska formgivare och lokal design. "Shared reading" är en form av "tillsammansläsning" som en variant på bokcirkel. Har startat upp på våra äldreboende och inom kort grupper för barn 0-6 år.

Hållbar livskvalitet

Mål 9: I Hjo är det enkelt att leva hållbart

Utökade möjligheter till hållbara transporter genom att förbättra gång och cykelvägnätet i anslutning till Hamnarskolan är klart. Involverat medborgare genom pollineringsvecka och uppmärksammat Earth hour genom ett brett program där till exempel kommunens energi och klimatrådgivare kom och berättade om energibesparande åtgärder om privatpersoner kan göra i det egna hemmet.

Deltog i skräpplockardagarna och 2024 var 790 barn och elever anmälda till Håll Sverige rents kampanj. Intensifierat forskningsprojekt "Miljöåterkoppling i realtid" med målsättningen att t.ex. följa två bostadsområdens el och vattenanvändning, informera de olika områdena och se vad som händer med deras förbrukning.

Mål 10: Alla kommunala verksamheter arbetar för en gynnsam utveckling och miljö och klimat

Andelen fossiloberoende fordon i kommunorganisationen har ökat med 30% sedan 2020 och låg 2023 på 7 %. Dock finns utmaningar i att hålla nere användandet av fordon till förmån för kollektivt resande eller avstå resa alls. Arbetet med att minska mängden matsvinn i hela kedjan från tillagnings- till tallrikssvinn fortsatt under 2024. Fortfarande finns utmaning med relativt stor mängd svinn inom äldreomsorgen. Ny placering av vårt cirkulära möbelförråd, mer centralt i stadshuset.

Mål 11: Vi värnar vår kultur- och livsmiljö

Stadsarkitekten har genomfört ortsanalyser i mindre orter och byar runt om i Hjo kommun. Ett arbete där stadsarkitekt varit ute och mött invånare och tagit del av möjligheter förutsättningar på platsen. Vi har erbjudit guidade turer med fokus byggnadsvård under Stadsparksdagen som hölls i samband med Kulturarvsdagarna.

Ett kulturmiljöunderlag är sedan tidigare skapat i GIS-kartan och har kompletteras med kort information om färger. Deltar i Skaraborgs kulturarv – ett gemensamt projekt som drivs av museichefsnätverket där man skapar gemensamma utställningar.

Uppmärksammat Pollineringsvecka och samverkade med föreningar så som Hjo Biodlarförening och Naturskyddsföreningen som fanns på Kulturkvarteret och uppmärksammat "Den biologiska mångfaldens dag". Förskolorna hade gjort konstverk av återbruksmaterial. Förvaltningen har tagit fram en Vattentjänstplan samt uppdaterat verksamhetsområdet för vattentjänster. Vi har slutfört LONA-projektet (Lokal naturvårdssatsning) om ängsmark med gott resultat.

Finansiella mål

Mål 12: Årets resultat ska uppgå till lägst 2 mnk

För 2024 prognostiserar Hjo kommun underskott vilket medför att resultatnivån inte nås.

Mål 13: Investeringarna ska finansieras med egna medel under mandatperioden 2023–2026.

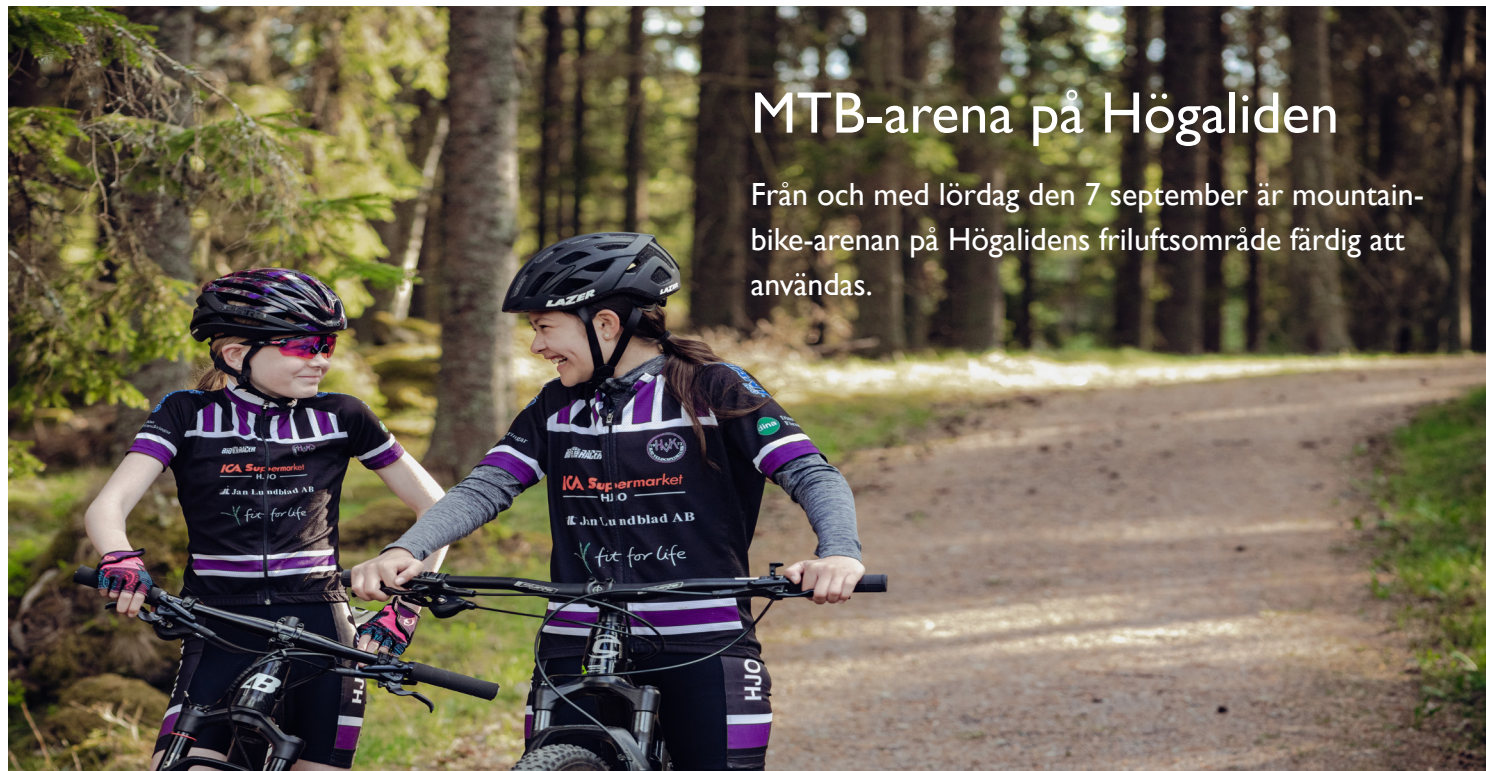

Kommunen prognostiserar underskott men de prognostiserade avskrivningarna täcker nivån på investeringarna för året. Målet är ett mandatperiodsmål varför det inte kan utvärderas för 2024 enbart.

Mål 14: Soliditeten inklusive pensionsåtaganden ska årligen bibehållas eller förbättras.

Då kommunen ändrar redovisningsprincip för hyrda lokaler. Tidigare har dessa redovisats som hyror och i och med delårs bokslut 2024 ändrar kommunen denna redovisning att redovisas finansiell leasing. Detta påverkar balansräkningen. Soliditet efter förändringen är 22% då finansiell leasing förändrar läget.

MTB-arena på Högaliden

Från och med lördag den 7 september är mountain-bike-arenan på Högalidens friluftsområde färdig att användas.

Räkenskaper och finansiella analyser

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	20
Resultaträkning	24
Balanskravsresultat	25
Balansräkning	26
Driftsredovisning	30
Investeringsredovisning	34
Exploateringsredovisning	36
Taxefinansierad verksamhet	38

Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Hjo kommun följer kommunal redovisningslagstiftning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Beträffande schablonersättning gällande personer med uppehållstillstånd se dock under rubriken ”verksamhetens intäkter” nedan. Delårsbokslutet innehåller en resultaträkning, kassaflödesanalys samt en balansräkning. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar. Investeringar som har ett betydande och väsentligt belopp aktiveras i balansräkningen. Som vägledning används en gräns på ett basbelopp (57 300 för år 2024) och en livslängd på mer än tre år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, vilket i allt väsentligt överensstämmer med de i tabellen angivna avskrivningstiderna. Rak nominell metod används. Viss vägledning för en anläggningstillgångs avskrivningstid finns i rådets idéskrift. Ingen omprövning av nyttjandetiden har gjorts under året. Avskrivningen påbörjas kalendermånaden efter det att tillgången tagits i bruk.

Sedan 2015 tillämpar Hjo kommun så kallad komponentindelning och följer en uppställning av de komponenter Hjo kommun valt att dela in investeringarna i och vilken nyttjandeperiod som tillämpas.

Bidrag till statlig infrastruktur

Hjo kommun undertecknade tillsammans med de övriga Skaraborgskommunerna under 2013 en avsiktsförklaring med Trafikverket om medfinansiering av utbyggnaden av vissa sträckor av E20. Utbyggnaden bedöms medföra såväl nationella och regionala som lokala nyttor.

Detta redovisades i 2014 års bokslut som en kostnad (jämförelsestörande post) och en avsättning med 5,0 mnkr. Avsättningen har sedan dess indexuppräknats och delbetalningar har påbörjats. Avsättningen per 2024-08-31 uppgår till 2,8 mnkr.

Avsättning för återställande av deponier

Inom Hjo kommun finns ett område som tidigare använts som deponi, kallat Sanna. Området är klassat som förorenad mark och provtagning har pågått sedan 2018. Eventuella beslut om återställande fattas av länsstyrelsen, vilket inte har skett ännu.

Kommunen får 20 kr per invånare och år (cirka 180 tkr) från Avfall och återvinning Skaraborg för att i framtiden återställa områden som detta. Denna inkomst redovisas som avsättning från vilken periodens utgifter för provtagning och andra åtgärder avräknas.

Exploateringsmark

Mark som kommunen ämnar sälja klassificeras som omsättnings-tillgång i balansräkningen och är bokförd till anskaffningsvärdet. Kostnader och intäkter för pågående exploateringsprojekt (t.ex. iordningställande av gator och VA) är redovisade bland pågående anläggningstillgångar. En fördelning av kostnader och intäkter mellan omsättnings- respektive anläggningstillgång görs i samband med att respektive område slutredovisas.

Den nya rekommendationen om intäktsredovisning R2 från 2019 har tillämpats för exploateringsprojekt som startade efter det att rekommendationen trädde i kraft. De projekt som startade före detta har hanterats enligt de gamla redovisningsprinciperna för intäktsföring, det vill säga intäkter från ersättning för gatukostnader etc, har skuldförts och upplöses i takt med avskrivningarna på motsvarande tillgång.

Leasingavtal

Leasing av fordon med en leasingtid om 4 år eller längre betrak-
tas som finansiell leasing och redovisas i enlighet med R5 som
anläggningstillgång i balansräkningen under rubriken maskiner och
inventarier. Förpliktelsen i form av framtida betalningar av leasin-
gavgifter redovisas som skuld. Anskaffningsvärdena sammanfaller
med verkligt värde. Avskrivningstiden följer leasingperioden och
objekten skrivs av ner till restvärdet. Räntekostnaden beräknas till
ett fast värde över leasingperioden.

Beträffande redovisning av hyreskostnader för lokaler samt av
samverkan med den kooperativa bostadsföreningen KHF äldre-
hem i Hjo, redovisa som finansiell leasing från och med 240831.
Balansräkningen för 2023 har justerats för att uppnå jämförbarhet.

Lånekostnader

Lånekostnader i form av räntor och avgifter periodiseras och
belastar resultatet det år då de uppstår. I större byggprojekt med
lång produktionstid aktiveras räntekostnader under byggtiden.
Under 2024 har inga räntekostnader aktiverats.

Löneskatt

Löneskatten redovisas då pensionsförpliktelsen uppkommer vilket
innebär att löneskatten periodiseras och redovisas som en kost-
nad i resultaträkningen.

Pensionsskuld

Pensionsskulder redovisas enligt den så kallade blandmodellen.
Den delen av pensionsskulden som intjänats före 1998 redovisas
som en ansvarsförbindelse, d.v.s. inom linjen. Det som intjänats
efter 1998 redovisas som en avsättning alternativt kortfristig
skuld. Avsättningens storlek baseras på KPA Pensions beräkning,
gjord enligt RIPS2021.

Förtroendevalda

Till och med år 2014 redovisades alla pensionsskulder till för-
troendevalda som en ansvarsförbindelse. Från och med år 2015
sker en uppdelning mellan avsättning och ansvarsförbindelse enligt
KPA:s beräkning.

Avsättning har gjorts efter KPA:s beräkning av augusti 2024. Från
och med 2024 ingår förtroendevalda i den totala pensionsskulden
och är sammanslagen med anställda.

Avskrivningstider komponenter	År
Fastighet	
Råmark	0
Stomme och grundläggning	80
Markanläggning	20
Stomkomplettering	40
Ytskikt	15
Snickerier invändigt	30
Installationer	40
Teknik	10

Avskrivningstider komponenter	År
Vägar	
Underbyggnad/förslitningslager + Överbyggnad	0
Beläggning asfaltsgrund	50
Beläggning slitlager	
- Infartsleder	10
- Övriga gator	20
Gatubelysning	20
Skyltar och trafikordningar	20

Avskrivningstider komponenter	År
Hamn	
Kaj	80
Vägbrytare	80
Bryggor	30
Ytbeläggningar	50
Markarbete	20-evig
Belysning	20
Möblemang utomhus	20

Avskrivningstider komponenter	År
Övrigt	
Konst	0
Maskiner och bilar	5-10
Inventarier t.ex. teknisk utrust- ning, möbler	3-10
Immateriella tillgångar (programvaror)	3-5

Teoretiskt värde av förtroendevaldas pensionsförmåner beräknas och redovisas som ansvarsförbindelse för förtroendevalda, vars uppdrag motsvarar minst 40 procent av heltid. För de som har intjänad pensionsrätt och är under 50 år beräknas en inkomstgaranti under 12 månader, och för de som är över 50 år beräknas visstidspension fram till 65 år. Beräkningen görs brutto utan samordning. Eftersom pensionsförmånen är relaterad till förändringar i basbeloppet görs ingen nuvärdesberäkning.

Kommunen har antagit att OPF-KL ska gälla för de politiskt förtroendevalda som tidigare inte omfattades av PBF.

Anställda

Det belopp som redovisats som en kortfristig skuld avser den avgiftsbestämda ålderspensionen. Kommunen har valt att fr.o.m. 1998 betala ut hela den avgiftsbestämda ålderspensionen till den anställda. För lönedelar över 7,5 basbelopp och för efterlevandepensioner finns särskilt tecknade försäkringar.

Semesterlöneskuld

Skulden för ej uttagna semesterdagar och okompenserad övertid och därpå upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av de preliminära månatliga inbetalningarna, prognosen för slutavräkningen 2024 samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och prognosen för 2023. Avräkning av skatteintäkterna har gjorts efter SKR:s beräkningar från augusti 2024. (Cirkulär 2024:38)

Skulder

Kommunens skulder klassificeras som kortfristiga när de förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen. Övriga skulder ska klassificeras som långfristiga. Den del av långfristiga lån som förfaller till återbetalning och eller amortering inom 12 månader redovisas som kortfristig skuld.

Taxefinansierade verksamheter

Resultatregleringsfonden för renhållning är redovisad under avsättningar och uppgår till 4,7 mnkr. Se vidare under "Avsättning för återställning av deponier" på föregående sida.

VA-enheten har belastats med centrala overheadkostnader (grundat på verkliga kostnader för vissa centrala funktioner vilka fördelats efter antalet anställda). Ränta har beräknats på interna lån för investeringar. VA-enhetens över- eller underuttag redovisas som en kortfristig skuld respektive fordran och kommer att användas till nästkommande år.

Verksamhetens intäkter

Nedan redovisas kommunens huvudsakliga inkomstgrupper och dess grund för intäktsföring.

- *Barnomsorgsavgifter*

Inkomsten intäktsförs i samband med fakturering. Fakturering sker i slutet av innevarande månad vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske i boksluten.

- *Äldreomsorgsavgifter*

Fakturering till brukaren sker i början av nästkommande månad. Inkomsten intäktsförs dock i den period som intäkten avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

Hyresintäkter från särskilt boende och bostad med särskilt anpassad service debiteras brukaren en månad i förskott men intäktsförs i den period hyran avser vilket innebär att normalt behöver ingen periodisering ske vid boksluten.

- *Renhållnings- och VA-avgifter*

Avgifterna faktureras via kommunens helägda bolag Hjo Energi AB. Inkomsten intäktsförs i samband med återredovisningen till kommunen som sker med en månads eftersläpning. I den mån verksamhetens avgiftsuttag överskrider självkostnaden, minskas intäkten. Ett eventuellt överuttag av VA-taxan bokförs som kortfristig skuld. Anslutningsavgifter, gatukostnadsersättningar samt övriga investeringsbidrag se ovan under rubrik "Anslutningsavgifter och ersättningar".

- *Försäljning av fastighet*

Inkomsten intäktsförs normalt vid dagen för tillträdet, förutsatt att det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som kommunen får av transaktionen kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

Avser bidrag som är avsedda för en bestämd verksamhet eller ett bestämt ändamål och redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag kräver i regel någon form av motprestation och återrapportering. De periodiseras i normalfallet till den period som bidraget avser enligt förekommande underlag.

Övriga intäkter och kostnader

Finansiella kostnader och intäkter periodiseras fullt ut. Övriga intäkter och kostnader periodiseras till väsentliga belopp. Med väsentlig avses belopp överstigande 25 tkr.

Internredovisningsprinciper

Kommunens verksamhet är indelad i 9 politikområden varav Finansförvaltning är en. I finansförvaltningen redovisas samtliga intäkter från skatter och generella statsbidrag, tillsammans med externa och interna finansiella kostnader. Dessutom sker avstämning av faktiska personalomkostnader i finansförvaltningen. Schablonmässig debitering till respektive politikområde av s.k. PO-pålägg sker med 47,41 procent av lönekostnaderna och eventuell avvikelse mellan å ena sidan denna schablonmässiga intäkt och å andra sidan faktisk kostnad för arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och särskild löneskatt redovisas som kostnad eller intäkt under finansförvaltningen.

Internränta debiteras för 2024 med 2,5 procent på tillgångarnas bokförda värde. Denna internränta ligger sedan tillsammans med kostnader för fastighetsdrift och underhåll till grund för Fastighetssenhetens (politikområde Teknisk service) debitering av internhyra till respektive politikområde.

I politikområde Teknisk service ingår bland annat Kostenheten samt Städ- och vaktmästeri. Dessa enheters kostnader är också föremål för interndebitering till de "köpande" politikområdena. Debitering sker med faktisk kostnad för löner, 47,41 procents PO-pålägg, andra direkta kostnader förenade med utförd tjänst, samt skäligt pålägg för arbetsledning etc.

Resultaträkning

med resultatanalys och helårsprognos

Resultaträkningen visar kommunens samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats jan-aug 2024.

Resultaträkning

Mnkr	jan-aug 2023	jan-aug 2024	Budget jan-aug 2024	Hälårsprog 2024	Helårsbudget 2024	Prognosavvikelse helår
Verksamhetens intäkter	91,3	90,7	89,8	121,6	134,6	-13,0
-varav jämförelsestörande intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-473,7	495,1	506,1	752,3	759,3	7,0
-varav jämförelsestörande kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-20,0	-29,9	-20,8	-40,6	-31,3	-9,3
Verksamhetens nettokostnader	-402,4	-434,3	-437,2	-671,3	-655,9	-15,4
Skatteintäkter	321,1	327,0	326,3	489,5	489,5	0,0
Generella statsbidrag och utjämning	104,4	126,8	115,4	183,2	173,2	10,0
Verksamhetens resultat	23,1	19,5	4,6	1,3	6,7	-5,4
Finansiella intäkter	0,3	1,1	0,6	1,6	0,9	0,7
Finansiella kostnader	-3,6	-7,8	-3,7	-10,1	-5,6	-4,5
Resultat efter finansiella poster	19,8	12,8	1,5	-7,2	2,0	-9,2
Årets resultat	19,8	12,8	1,5	-7,2	2,0	-9,2

Kommunen har ändrat redovisningsmetod 2024 för finansiell leasing avseende hyror. I resultat för 2024 ökar prognostiserat utfall avseende avskrivningar med 13,1 mkr; räntekostnader med 4,5 mkr och hyreskostnader minskar med 16,6 mkr vilket ger en nettoeffekt med 1 mkr i kostnadsökning.

Periodens resultat

I likhet med tidigare år är resultatet betydligt högre för årets första åtta månader än det prognostiserade årsresultatet. De främsta förklaringarna till detta är att intäkter från skatter och generella statsbidrag utbetalas och redovisas jämnt under året med en tolfedel per månad. Periodiseringen på kostnadsidan är dock inte lika jämn. Bland annat innehåller perioden januari-augusti en semestermånad för de flesta anställda och ett sommarlov inom skolan vilket innebär att personalkostnaderna under årets första åtta månader är betydligt lägre än åtta tolfedelar av årskostnaden. Dessutom löper löneavtalsperioden från 1 april till 31 mars eller från 1 maj – 30 april för kommunens anställda. Detta innebär att personalkostnaderna för årets tre respektive fyra första månaderna är ca 2-3 procent lägre än under höstmånaderna.

Resultatet för perioden januari-augusti 2024 utvisar ett överskott om 12,8 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års delårsresultat om 19,8 mnkr. Väsentliga förändringar jämfört med föregående utgörs av att verksamhetens kostnader ökat med ca 21,4 mnkr. Denna ökning utgörs i huvudsak av ökade personalkostnader med hela 6 mnkr. Kostnadsökningarna kompenseras i viss mån med ökade intäkter från skatter och generella statsbidrag.

Prognostiserat årsresultat

Prognosen för helåret visar ett underskott om 7,2 mnkr, vilket kan jämföras med budgeterat resultat om 2 mnkr. Likt föregående år har kommunen erhållit riktade statsbidrag inom äldreomsorgen som delvis minskar det negativa resultatet. Den främsta orsaken till det negativa resultatet är kostnader för placeringar. För mer information om avvikelserna inom verksamheterna hänvisas till driftsredovisningen på sid 24-27.

Balanskravsresultat

Utvärdering

Prognos årsresultat

Mnkr	-7,2
Balanskravsresultat (mnkr)	-7,2
+ vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0
= Prognos årets resultat efter balanskravsjusteringar	-7,2
+/- förändring resultatutjämningsreserv (RUR)	7,2
= Prognos årets resultat efter (RUR)	0
+/- synnerliga skäl	0
= Prognos årets balanskravsresultat	0

År 2022 avsattes 20 mnkr till resultatutjämningsreserv. Då prognosen är underskott på 7,2 mkr planerar kommunen att använda reserven med motsvarande belopp.

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Balansräkningen visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital 2024-08-31.

Balansräkning				
Mnkr	Not	2023-08-31	2023-12-31	2024-08-31
TILLGÅNGAR				
• ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar		0,6	0,5	0,7
-Programvarulicenser m.m.		0,6	0,5	0,7
Materiella anläggningstillgångar		725,8	731,3	729,1
-Mark, byggnader, tekniska anläggningar		666,6	682,1	673,7
-Maskiner och inventarier		24,3	28,4	26,6
-Pågående investeringar		34,9	20,8	28,8
Finansiella anläggningstillgångar		11,4	12,3	12,2
-Värdepapper		11,4	11,4	11,4
-Långfristiga fordringar		0,3	1,0	0,8
Summa anläggningstillgångar		738,1	744,2	741,9
• OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd mm		0,3	0,2	0,2
-Exploateringsfastigheter		0,4	5,3	6,7
Fordringar		69,2	83,6	110,2
Kortfristiga placeringar		0,4	0,4	0,4
Kassa och bank		34,0	15,8	17,2
Summa omsättningstillgångar		109,3	105,4	134,8
SUMMA TILLGÅNGAR		847,4	849,6	876,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
- Ingående eget kapital		323,3	323,4	317,1
- Årets resultat		19,8	4,9	12,8
- Resultatutjämningsreserv		20,0	20,0	20,0
- Förändring övrigt eget kapital		-10,8	-11,1	0,0
Summa Eget kapital		352,3	337,2	349,9
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar till pensioner och likn förpliktelser		14,3	15,0	16,0
Andra avsättningar				
- Avsättningar till statlig infrastruktur		3,3	2,8	2,8
- Övriga avsättningar		4,7	4,7	4,8
Summa avsättningar		22,3	22,5	23,6
SKULDER				
Långfristiga skulder		289,9	290,2	314,1
Kortfristiga skulder		182,8	199,7	189,2
Summa skulder		472,7	489,9	503,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		847,4	849,6	876,7
POSTER INOM LINJEN				
Pensionsförmåner intjänade före 1998		146,4	144,9	152,3
Pensionsförmåner förtroendevalda (som inte ingår i ovan)		0,7	0,8	0,0
Borgensförbindelser m.m.		193,3	185,2	184,2
- Borgensförbindelser kommunala bolag		83,5	75,5	75,0
- Borgensförbindelser övrigt		109,8	109,7	109,2
Outnyttjad checkkredit		40,0	40,0	40,0

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarnas bokförda värde har under årets första åtta månader ökat med ca 3,2 mnkr (9,7). Periodens investeringar (inkl förändring av pågående investeringar samt nytecknade finansiella leasingkontrakt) uppgår till 16,6 mnkr (23,2) och periodens avskrivningar till 29,9 mnkr (20,0).

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna består av exploateringsfastigheter, kortfristiga fordringar som beräknas bli betalda inom ett år samt tillgodohavanden i kassa och bank. De kortfristiga fordringarna består bland annat av kundfordringar, fordran på staten för ännu ej utbetalda bidrag och skatter. Sedan ingången av året har omsättningstillgångarna ökat med 29,5 mnkr. Förändringen utgörs främst av fordringar för statsbidrag och fastighetsavgift. Utöver de bokförda omsättningstillgångarna har kommunen vid delåret en beviljad och outnyttjad checkräkningskredit på 40 mnkr.

Långfristiga lån

Med långfristiga skulder avses skulder som inte förfaller till betalning inom nästkommande 12 månader. I långfristiga skulder om 158,4 mnkr ingår lån från Kommuninvest med 155 mnkr, Erhållna statliga bidrag, samt förutbetalda gatukostnadsersättningar och VA-anslutningsavgifter om totalt 25,8 mnkr och förpliktelser i form av framtida betalningar av leasingavgifter för fordon och hyror med 133,0 mnkr.

Under januari-augusti 2024 har kommunens långfristiga skulder minskat med 4,0 mnkr. Minskningen utgörs i princip i sin helhet av gjorda amorteringar på lån hos Kommuninvest. De totala lånen hos Kommuninvest uppgår per den 31 augusti till 194,5 mnkr varav 39,5 mnkr rubriceras som kortfristig del.

	2023-08	2023-12	2024-08
Mnkr			
Anläggningslån	134,5	133,0	155,0
Checkräkningskredit	0,0	0,0	0,0
Leasingskulder	1,5	130,4	133,0
Förutbet. gatukostn. ers +VA-anslutning	22,4	26,4	28,8
Totalt	158,4	289,8	316,8

Balansräkning

med analys av finansiell ställning

Pensionsåtagnaden

Från och med den 1 januari 1998 gäller den s.k. ”blandmodellen” för redovisning av kommunens pensionsåtaganden. Det innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, d.v.s. utanför balansräkningen. Pensioner intjänade mellan 1998-1999 redovisas i balansräkningen som en avsättning. En avsättning är, jämfört med en skuld, ett åtagande som inte i förväg kan fastställas till belopp eller tidpunkt för betalning. Även visstidspensioner redovisas som en avsättning. För lönedelar över 7,5 basbelopp och för efterlevandepension finns särskilt tecknade försäkringar. Pensioner intjänade under perioden januari-augusti 2024 redovisas som en kortfristig skuld. Kommunens totala pensionsskulder vid periodens utgång uppgick till 182,5 mnkr inkl. löneskatt. Uppgifterna baseras på KPA beräkning i augusti 2024 samt Skandias i maj 2024.

Mnkr	2022-12	2023-08	2023-12	2024-08
Kortfristig skuld	17,8	21,1	15,4	20,9
- varav löneskatt	3,5	4,1	2,8	4,1
Avsättning	12,9	14,3	15,0	16,0
- varav löneskatt	2,5	2,8	2,9	3,1
Ansvarsförbindelse	140,9	147,1	144,9	152,3
- varav löneskatt	27,5	28,7	28,4	29,7
Summa pensionsskuld	171,6	182,5	175,3	189,2

Kortfristig skuld

I kortfristiga skulder ingår bland annat delar av ovanstående pensionsskulder, andra lönerelaterade skulder såsom semesterlöneskuld, arbetsgivaravgifter, kortfristig del av långfristiga lån m.m.

Borgensförbindelser

Borgensförbindelser för kommunala bolag uppgår vid periodens slut till 75 mnkr att jämföra med 83,5 vid årets ingång. Borgensförbindelser övrigt utgörs av borgen för KHF Äldreheim ekonomisk förening, på 109,2 mnkr. KHF Äldreheim är en ekonomisk förening med Hjo kommun som medlem som äger och förvaltar tre fastigheter där kommunen bedriver omsorgsverksamhet. Minskningen är hänförlig till föreningens amorteringar under perioden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av de totala tillgångarna som kommunen själv äger d.v.s. hur stor del det egna kapitalet utgör av de totala tillgångarna. Soliditetens utveckling beror på två faktorer, dels det årliga resultatet eller förändringen av det egna kapitalet, dels tillgångsökningen. Soliditeten ökar om det egna kapitalet ökar i snabbare takt än tillgångarna. En ökad soliditet jämfört med utgångsläget innebär en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. I nedanstående beräkning av soliditeten ingår hela det egna kapitalet, d.v.s. även de taxefinansierade verksamheternas kapital.

Det egna kapitalet har justerats i samband med förändringen av redovisningsmetod för finansiell leasing. Eget kapital har under perioden minskat med 6,9 mnkr. Förändringen består av både ökning med 4,9 mnkr som är föregående års resultat och en minskning med 11,1 mnkr som är en förändring till följd av finansiell leasing för hyra av lokaler. Även tillgångarna och skulder har förändrats till följd av ändrad metod. Anläggningstillgångar har ökat med 132,3 mkr, kortfristig skuld med 15,7 mnkr och långfristig skuld med 127,7 mnkr. I balansräkningen på sidan 26 har värdena för såväl 2023-08 som 2023-12 räknats om för att vara jämförelsebara med 2024.

Vid periodens utgång uppgick soliditeten till 40 %, samma som föregående år. När hänsyn tas till pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse (152,3 mnkr) uppgår soliditeten per 2024-08-31 till 22 %.

Soliditet **före** ändrade redovisningsmetod för finansiell leasing avseende hyror av lokaler.

%	2023-08	2023-12
Soliditet	51	49
Soliditet inkl pensions-skulden	30	28

Omräknad **efter** ändrad redovisningsmetod för finansiell leasing avseende hyror av lokaler.

%	2023-08 omräknad	2023-12 omräknad	2024-08
Soliditet	42	40	40
Soliditet inkl pensions-skulden	24	22	22

Driftsredovisning

Driftsredovisning visar avvikelser i förhållande till av kommunfullmäktige beslutad budget för den löpande verksamheten inklusive eventuella tilläggsanslag.

Mnkr	Nettokostnader jan-aug 2023	Nettokost- nader jan-aug 2024	Budget jan-aug 2024	Avvikelse	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Prognos över (+) resp underskott (-) helår 2024
Demokrati	5,1	4,9	5,1	0,2	7,6	7,7	0
Kommunledningskontoret	37,1	40,6	38,8	-1,8	60,6	58,2	-2,4
Kultur, turism och fritid	16,7	17,5	17,8	0,3	26,5	26,7	0,1
Samhällsbyggnad							
-Teknisk service	14,6	16,4	16,8	0,4	27,5	25,2	-2,4
-Plan och Bygg	4,6	4,0	4,0	0	6,9	6,1	-0,8
Vård och omsorg	104,3	97,2	108,5	11,3	154,1	162,8	8,7
Barn och utbildning	178,5	182,7	192,0	9,3	292,1	288,0	-4,1
Socialtjänst	58,4	68,5	63,4	-5,1	108,1	95,1	-13,0
Finansförvaltning	-16,8	2,2	0,0	-2,2	0	0,4	0
exkl. skatter, generella statsbidrag samt finansiella poster							
Summa löpande verksamhet	402,0	434,0	446,4	12,4	683,5	669,6	13,9

Verksamheternas budgetavvikelse

Som nämnts i kommentarerna till resultaträkningen är resultatet betydligt högre för årets första åtta månader än det prognostiserade årsresultatet. De främsta förklaringarna till detta är att intäkter från skatter och generella statsbidrag utbetalas och redovisas jämnt under året med en tolfedel per månad. Periodiseringen på kostnadssidan är dock inte lika jämn. Bland annat innehåller perioden januari-augusti en semestermånad för de flesta anställda och ett sommarlov inom skolan vilket innebär att personalkostnaderna under årets första åtta månader är betydligt lägre än åtta tolfedelar av årskostnaden. Dessutom löper löneavtalsperioden från 1 april till 31 mars eller från 1 maj – 30 april för kommunens anställda. Detta innebär att personalkostnaderna för årets tre respektive fyra första månaderna är ca 2-3 procent lägre än under höstmånaderna.

Kommunens verksamheter redovisar för årets åtta första månader ett samlat överskott om 12,4 mnkr men ett prognostiserat underskott för helåret om -7,2 mnkr.

Demokrati

Budgetavvikelsen för Demokrati per 2024-08-31 uppgår till + 0,2 mnkr. Utfallet för Överförmyndarverksamheten är lägre än budgeterat i delåret. Avvikelsen är tillfällig för i år och beror på en uppbokning som gjordes vid årsbokslutet där fakturan sedan visade sig redan vara betald. Utfallet för revisionstjänster blir högre under hösten.

Demokrati redovisar en helårsprognos enligt budget. Utbildning av politiker ger ett högre utfall av arvoden inom kommunfullmäktige än budgeterat. Valnämnden redovisar å andra sidan ett överskott där statsbidraget för kommunens medverkan i val till Europaparlamentet var högre än budgeterat.

Kommunledningskontoret

Budgetavvikelsen för Kommunledningskontoret per 2024-08-31 uppgår till ca -1,8 mnkr. De flesta verksamheter har högre utfall på hösten än våren vilket ger ett högre resultat för årets första åtta månader än det prognostiserade årsresultatet. Detta har framför allt koppling till personalkostnader där periodiseringen av kostnaderna blir ojämn då en stor del av det totala semesteruttaget infaller under sommarmånaderna. Dessutom är personalkostnaderna ca 2-3 % lägre under årets första månader då nya avtalslöner börjar gälla först i april alt maj.

Kommunledningskontoret redovisar för helåret en prognos om ca -2,4 mnkr. Högre prognostiserade personalkostnader till följd av utökad bemanning och övriga personalförändringar är en stor del av orsaken till underskottet även om ett par vakanser ger en minskning av lönekostnaderna under hösten. Likväl ger en fördyring av Microsoftlicenser och övriga IT- och systemkostnader en negativ avvikelse. Även kostnaderna för Räddningstjänst förväntas överstiga budget kopplat till ökade pensionskostnader.

Utöver ovan förklaringar till resultat redovisar politikområdet högre kostnader mot budget för hållbar utveckling gällande lokalhyra för möbelbibliotek samt centralarkiv.

Kultur, turism och fritid

Budgetavvikelsen för Kultur, turism och fritid per 2024-08-31 uppgår till +0,3 mnkr. På helåret redovisar politikområdet en prognos om ca + 0,1 mkr. Den positiva avvikelsen består framför allt av innehållande av kvarvarande utrymme av utvecklings- och investeringsbidrag som fastställts i åtgärdsplanen för budget i balans 2024. Även intäkter inom vissa verksamheter förväntas överstiga budgeterat utrymme något. Kostnaderna för Estrid Ericson-utställningen förväntas att vara fortsatt höga likväl för vissa andra mindre poster där kostnaderna förväntas överstiga budgeterat utrymme.

Samhällsbyggnad

I förhållande till samma period 2023 har Samhällsbyggnad ett högre utfall i delårsbokslutet totalt. Gata/Park har ett högre utfall per 31 augusti än samma period året innan vilket till stor del beror på högre utfall för vinterväghållning samt drift och underhåll av fordon och maskiner. Inom fastighetsenheten är resultatet i delårsbokslutet ungefär densamma som 2023. Fastighet är mer kostnadstung på hösten. Lokalvården är fr.o.m. 2024 en egen verksamhet och utfallet om -1,4 mnkr per 31 augusti beror på vakanta tjänster samt återhållsamhet kring inköp. Måltidsenheten redovisar ett plusresultat vilket i stort beror på lägre personalkostnader. Gällande utfallet på Mark och exploatering så har tomtförsäljningen minskat under 2024 vilket bland annat beror på lågkonjunkturen. Näringslivsenheten, som tidigare tillhörde Gem teknisk service, redovisar ett liknande resultat som samma period 2023.

Plan och bygg redovisar ett lägre utfall än samma period 2023 på grund av förändringar av tjänsterna inom Gemensam Plan och bygg.

Efter augusti månads utgång beräknas helårsresultatet för politikområdet Teknisk service uppgå till ett underskott om 2,3 mnkr. Fastighetsverksamheten förväntas ge ett överskott om 0,4 mnkr där återhållsamhet i löpande drift och underhåll står för 0,2 mnkr och vakanshållande av tjänster för 0,2 mnkr. Gata/ parkverksamheten förväntas ge underskott om 1,2 mnkr, huvudsakligen till följd av höga kostnader för vinterväghållning samt drift och underhåll av maskiner. Underskottet dämpas till stor del av försäljningsintäkter från skogsavverkning, 0,7 mnkr. Lokalvårdsverksamheten förväntas ge ett överskott om 1,1 mnkr som ett resultat av genomförd verksamhetsrevision. För måltidsverksamheten förväntas ett positivt resultat om 0,2 mnkr samtidigt som kostnaderna för livsmedel överstiger budget med drygt 0,5 mnkr. Det enskilt största underskottet i verksamheten förväntas på intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter och uppgår till 3 mnkr.

Efter augusti månads utgång bedöms helårsresultatet för politikområdet Plan och bygg bli ett underskott om 0,8 mnkr. Kostnaderna för fysisk planering kommer att överskrida budget med 0,6 mnkr till följd av konsultkostnader i samband med utredningar i planarbetet. Intäkterna från bygglov och måttjänster understiger budget med cirka 0,2 mnkr på grund av rådande konjunktur.

Vård och omsorg

Anledningen till att överskottet som redovisas i augusti beräknas minska till årets slut beror främst på lönekostnader som beräknas fortsatt vara högre än budgeterat under senare delen av 2024.

Prognosen för 2024 visar ett överskott mot budget för Vård och omsorg på 8,8 mnkr.

Största anledningen till överskottet är statsbidrag som inte budgeterats. För särskilda boenden beräknas lönekostnaderna bli högre än budgeterat med 2,1 mnkr. Löner för HoS enheten prognostiseras istället bli lägre med 1,8 mnkr och för hemvården 1,2 mnkr lägre. Behovet av insatser inom hemtjänsten har varit fortsatt lägre under perioden och detta har påverkat behovet av personal men även svårigheter att rekrytera personal har påverkat resultatet. Kostnaderna för bostadsanpassning beräknas också påverka resultatet positivt.

Barn och utbildning

Resultatet för Barn och utbildning är i delårsbokslutet ett resultat om 9,3 mnkr, vilket beror på att lönekostnaderna inte periodiserats likt tidigare år för att mildra effekten av semesterlöneskulden, utan ligger fördelad med 12:e delar.

Vid delårsrapporten visar prognosen på ett underskott om 4,1 mnkr. Arbete med anpassningar fortgår för att mildra underskottet. Hittills har analyser gjorts av bland annat fyllnad-, och övertidsersättning, vilket visar snarare en minskning jmf föregående år. Arbete fortgår med att se över visstidsanställningar och vikarietillsättningar.

Barn och utbildning är indelat i ett flertal olika verksamhetsområden. Barn och utbildning gemensamt, förskola, grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola, fritidshem, kulturskola samt gymnasie- och vuxenutbildning. Prognosen för Barn och utbildning gemensamt är ett överskott om 0,8 mnkr. Övergripande poster så som kompetensutveckling och centrala verksamhetsanslag, har halverats då övriga verksamheter prognos i dagsläget påvisar underskott.

Förskolans prognostierade underskott är 1,4 mnkr, detta till följd av vårens överinskrivningar om 28 barn samt barn i behov av extraordinärt stöd. Barn med fysiska handikapp och diabetes har beviljats tilläggsbelopp från elevhälsan. Övriga extraordinära behov har verksamheterna således själva fått hantera och i vissa fall har detta varit svårt att lösa inom befintlig ram.

Prognosen för fritidshemsverksamheten är ett överskott om 1,3 mnkr vilket förklaras med att tjänster delas mellan fritids och grundskolan, varpå motsvarande kostnad återfinns under områ-

det grundskola. Däremot har antalet inskrivna barn ökat kraftigt i Korsberga och i dagsläget är 60 barn inskrivna. Tilldelningen är 2,5 tj vilket enligt resursfördelningsmodellen är 1,0 tjänst för lite. Verksamheten har även svårigheter att rent schematekniskt få till att täcka fritidsverksamhetens öppettid med dagens tilldelning.

Prognosen för grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola visar på ett underskott om 4,9 mnkr, vilket beror på ett flertal utmaningar. Främst handlar det om anpassningar för elever i behov av särskilt- eller extraordinärt stöd, samt ökade kostnader för modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål. Verksamheten har idag 61 barn med modersmålsundervisning och 20 med studiehandledning. Det ökade antal orosanmälningar som inkommit till socialtjänsten påverkar även verksamheten inom Barn och utbildning då olika former av stöd under skoldagen behöver sättas in. Nya rutiner har tagits fram och varje enhet arbetar idag med särskilda undervisningsgrupper i allt större utsträckning än tidigare för att kunna möta elevers olika behov och förutsättningar. Det handlar om barn och elever som behöver ett mindre eller annat sammanhang för att komma i lärande.

Prognosen för Barn och utbildnings övriga verksamhetsområden är i dagsläget en nollprognos. Däremot finns en stor osäkerhet kring kostnaderna för de elever som börjat gymnasieskolan utifrån val av program då marginalerna små och när det gäller de interkommunala kostnaderna, klarar verksamheten inte av alltför många elever som behöver ett fjärde år på gymnasiet. Det vi generellt kan se är att Hjo ungdomarna har större benägenhet att välja yrkesförberedande program i större omfattning än kringliggande kommuner. I Hjo har vi 59% antagna till yrkesprogram och 41% högskoleförberedande. Kostnader för yrkesprogram är väsentligt högre än för högskoleförberedande program. Vi har ytterligare tillkommande elever på anpassad gymnasieskola jmf budgeterat. Det råder även en stor osäkerhet kring vuxenutbildningens statsbidrag under året. Dessa rekvideras inom samverkansområdet och fördelas utifrån hemkommunens producerade platser jämfört med andra tillgängliga platser i andra kommuner.

Socialtjänst

Resultatet för Socialtjänst är vid delårsbokslutet ett underskott om 4,2 mnkr och helårsprognosen visar ett underskott om 13,0 mnkr. Politikområdet socialtjänst är indelat i verksamhetsområdena Barn och familje-, vuxen-, arbetsmarknad och Integrationsenheten och området funktionsnedsättning. Det prognostiserade underskottet förklaras främst med ökade kostnader för vuxna med missbruksproblematik (-1,9 mnkr). Ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd prognostiserar ett underskott om -0,8 mnkr. En av förklaringarna är uppräknig av riksnormen 2024 men 8,7% (Tillsammans med skäliga kostnader för vissa andra behov avgör riksnormen nivån på försörjningsstödet. Beloppen bestäms i enlighet med 2 kap 1 § socialtjänstförordningen (2001:937) av regeringen inför varje nytt kalenderår och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen ska täcka enligt 4 kap. 3 § socialtjänstlagen). Antalet hushåll har jmf föregående år minskat med 2 hushåll men däremot ser vi att utbetalningsnivån per månad i snitt ligger 50 tkr högre jmf 2023. Prognosen för Barn och familjeenheten är ett underskott om 1,3 mnkr, vilka förklaras av kostnader för placeringar. Verksamheten har under de senaste åren arbetat aktivt med att reducerade antalet konsulentstödda familjehemsplaceringar av barn och ungdomar vilket varit lyckosamt. Hittills har sammanlagt 6 barn vårdnadsöverflyttats och utöver dessa har vi 13 st placeringar.

Prognosen för Arbetsmarknadsenheten är i dagsläget ett överskott om 0,45 mnkr, vilket beror på att verksamheten överlag varit återhållsam samt att medel erhållits från samordningsförbundet för projekt under året. Integrationsenheten uppvisar idag ett överskott om 0,1 vilket förklaras av pensionsavgång som inte återbesätts.

När det gäller området funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott om 11 mnkr. Den största anledningen är köp av externa boendeplatser som inte budgeterats. På grund av förändrat behov beräknas löner på Gjutaren och Serviceboende bli högre men på dagcenter Klammern och Kortebo beräknas de istället bli lägre än budgeterat. Inom personlig assistans prognostiseras kostnaderna bli högre än budget.

Finanssenheten

I finanssenheten ingår, förutom intäkter från skatter och generella statsbidrag och externa finansiella poster, även avstämning av kommunens kostnader för arbetsgivaravgifter, pensioner och andra indirekta lönekostnader (s.k PO-pålägg), samt interna ränteintäkter från övriga verksamheter.

Budgeterade intäkter för helåret utgörs av 0,9 mnkr i huvudsak av borgensavgift. Prognostiserad avvikelse för helåret utgörs av slutavräkning av skatt för 2024 samt högre fastighetsavgift jämfört med budget.

Vad gäller utfallet till och med augusti månad, beror avvikelsen på att ovan nämnda utdelning periodiserats med en tolfedel per månad medan hela utdelningsbeloppet som erhöles i maj månad har intäktsförts under perioden.

Investeringar

Nedanstående investeringsredovisning visar avslutade och pågående investeringar i anläggningstillgångar per den 31 augusti 2024.

2024- års investeringsverksamhet exkl. exploateringsverksamhet

Kommunfullmäktige har som ett långsiktigt mål slagit fast att finansieringen av investeringarna ska ske med egna medel. Vissa av de investeringar som gjorts under de senaste åren har varit av sådan storlek och karaktär att de inte rymts inom det egna finansieringsutrymmet på kort sikt. Dessa investeringar är viktiga för att behålla och öka Hjo kommuns attraktionskraft, såväl som boendeort och som besöksmål.

Innevarande år uppgår Hjo Kommuns självfinansiering till ca 32,2 mkr, vilken utgörs av budgeterat resultat om 2 mkr samt avskrivningar om ca 30,2 mkr. Självfinansieringsgraden varierar mellan åren beroende på storleken på årets resultat och årets avskrivningar.

Under 2024 finns 73,1 mkr avsatta till investeringar. Av dessa är 46,0 mkr nya medel och 27,1 mkr är ombudgeterade från tidigare år. Nedlagda kostnader i de projekt som pågår och de som avslutats fram till och med augusti uppgår till 36,8 mkr varav 16,6 mkr har belastat 2024 och 20,3 mkr tidigare år. Prognos för helåret är att 28,8 mkr kommer att förbrukas 2024 av de totalt 73,1 mkr som är avsatta. Vid ingången av 2024 så var 20,3 mkr redan nedlagt så totalt innebär det 49,1 mkr av budgeterade 73,1 mkr, varvid ca 24 mkr av kvarstående nettobudget kommer att omdisponeras eller ombudgeteras till 2025.

Samtliga investeringar 2024

Belopp i mkr	Budget totalt inkl. omb från tidigare år	Nedlagda kostn sedan projektstart	varav kostnader jan-aug 2024	Återstår av budget- anslag 31 aug 2024	Prognos kostnader sept-dec 2024	Prognos nedlagda kostn helår 2024
Tekniska övergripande	2,3	0,0	0,0	2,3	0,8	0,8
Fastigheter övergripande	7,9	1,3	1,1	6,6	3,3	4,4
Skolfastigheter	0,5	0,4	0,1	0,1	0,1	0,2
Barnomsorgsfastigheter	1,5	1,4	1,4	0,1	0,3	1,7
Kultur- och fritidsfastigheter	11,5	8,7	6,7	2,8	0,6	7,3
Gator, vägar, infrastruktur m.m.	13,8	7,4	4,6	6,4	5,2	9,8
Hamnen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Markinköp	1,7	0,0	0,0	1,7	0,4	0,4
Inventarier kommunstyrelsen	2,1	1,3	1,1	0,8	0,7	1,8
Taxefinansierat Vatten och Avlopp	15,6	2,1	2,6	13,5	1,0	3,6
Summa investeringar exkl. exploatering	56,9	22,6	17,6	34,3	12,4	30,0
Exploateringverksamhet	16,2	14,2	-1,0	2,0	0,1	-0,9
Summa inkl. exploatering	73,1	36,8	16,6	36,3	12,5	29,1

De största investeringsprojekten 2024

2024 byggdes lekplatsen i stadsparken om. Den stod klar och invigdes under våren 2024.

Exploateringsområde Hjo Knäpplan södra är budgeterat för 2024. Markanvisningsavtal med GBJ, som ska bygga bostäder, har förlängts till 2025 och arbetet med exploateringen påbörjas troligtvis tidigast 2025.

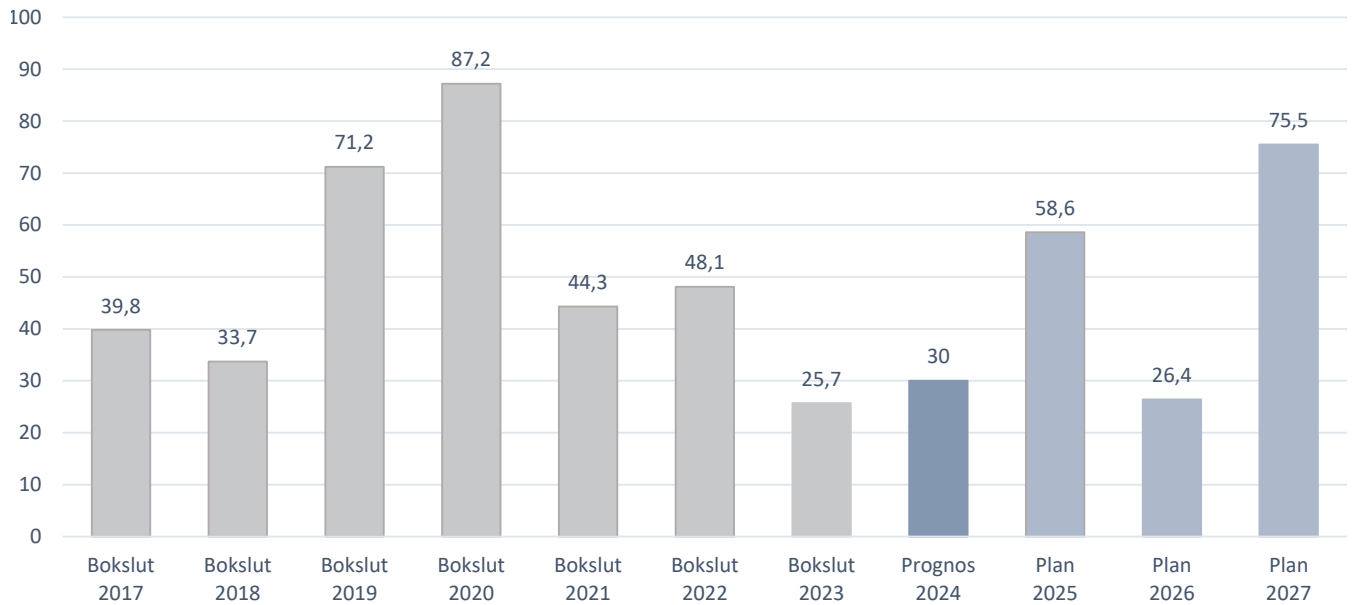
Upprustning av banvallen pågår, ny grusbeläggning och underarbeten genomförs för att skapa en ny GC-väg mellan stadsgränsen i Hjo och Blikstorp.

Målning av fasaden på stadsparksvillor pågår och kommer var klart under 2025.

Belopp i mnkr	Budget	Kostnad sedan start	Varav kostnad 2024-08	Prognos totalkostnad	Kommentar
Stadsparken lekplats	4,0	4,2	4,2	4,2	Projektet avslutades våren 2024
Exploatering Knäpplan södra	12,4	0,6	0,0	12,4	Prognos att arbete påbörjas under 2025
Upprustning av banvallen	3,0	2,5	0,1	3,0	Arbetet pågår
Målning stadsparksvillor	1,6	1,1	1,1	1,6	Arbetet pågår

Översikt nettoinvesteringar 2017-2027, mnkr exkl. exploatering

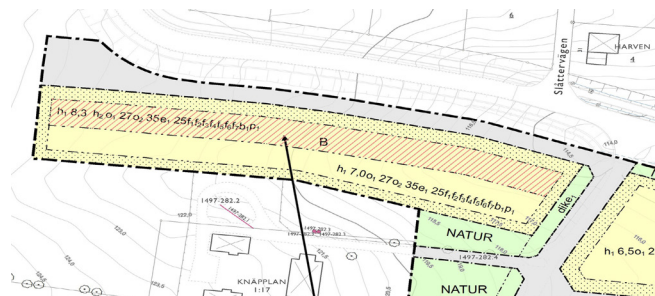

Exploateringar

Exploatering avser åtgärder för att anskaffa och iordningställa mark för att kunna bygga bostäder och industrier samt gemensamma nyttigheter som gator, grönområden, vatten och avloppsledningar samt elförsörjning. Exploateringar sträcker sig ofta över flera år och ambitionen är att områdena avslutas när merparten av tomterna är sålda.

Exploateringsverksamhet

I nedanstående belopp ingår även budgetmedel och nedlagda kostnader avseende va-nätet samt mark som utgör allmän plats. Mark som ska vara kvar i kommunens ägo, t.ex. huvudgator, matargator och parker i ett exploateringsområde ska utgöra anläggningstillgång och inte ingå i exploateringsredovisningen. Likaså ska va-nätets andel av kostnaderna redovisas som anläggningstillgång under den taxefinansierade verksamheten. En redovisning av kostnaderna och budgetmedlen kommer att göras varefter exploateringen avslutas.

Pågående exploateringar 202

		Total netto- kostnad sedan projektstart	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Knäpplan Västra	Inkomster	-2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,8	-0,8	0,0
	Utgifter	8,9	0,6	0,4	7,5	4,0	-3,6	0,0	0,0	0,0
	Netto	6,7	0,6	0,4	7,5	4,0	-4,2	-0,8	-0,8	0,0
Knäpplan Södra	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0
	Netto	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0
Hjo Söder 6:1	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	6,6	-1,0
	Netto	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	6,6	-1,0
Metallvägen	Inkomster	-0,4	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utgifter	6,4	0,0	1,6	1,1	0,2	3,1	0,0	0,4	0,0
	Netto	6,0	0,0	1,6	0,7	0,2	3,1	0,0	0,4	0,0
TOTALT	Netto	20,7	0,6	2,0	8,2	4,2	-1,1	0,6	6,2	-1,0
	Budget	14,9	1,5	0,0	1,9	0,0	6,4	0,0	5,1	7,9

● Västra Knäpplan

22 tomter finns inom området och alla tomter är sålda.

● Södra Knäpplan

Ett nytt tomtområde för bostäder är under projektering. Området kommer att erbjuda både radhus, via markanvisning, samt enskilda tomter för fristående villor.

● Hjo Söder 6:I

Mark har köpts in i anslutning till befintligt bostadsområde, detaljplanering och projektering har genomförts och nu i höst finns 17 nya tomter för försäljning.

● Industritomter Metallvägen

Alla tomter är sålda. Det finns ytterligare förfrågningar och det är angeläget att komma igång med ytterligare etapper för fler industritomter. Detaljplanarbetet för nytt industriområde pågår och projektering kommer att troligtvis att påbörjas 2025.

Taxefinansierad verksamhet - Vatten och avlopp

VA-verksamheten ansvarar för dricksvattenproduktion, rening av avloppsvatten samt distribution av dricksvatten i ledningsnätet inom Hjo, Korsberga, Blikstorp och Fågelås. Verksamheten är i sin helhet taxefinansierad vilket betyder att de hushåll som är anslutna finansierar verksamheten genom avgifter för vatten och avlopp. Verksamheten har cirka 2 400 abonnenter.

Viktiga händelser och verksamhetsutveckling

Swedacs föreläggande om att byta ut vattenmätare som suttit längre än utsändningstiden avslutades 31 januari. Det är ett föreläggande Hjo kommun har haft sedan 2021 och totalt har 1 206 mätare varit berörda. De nya mätarna är digitala mätare som går att läsa av på distans. Avläsningsmasterna har dock inte lyckats läsa av alla mätarna så komplettering av befintliga master har påbörjats.

På ledningsnätet har arbete framför allt skett på vattenledningar, där ledningar bytts på Västergränd, Salviavägen, Hamrumsvägen samt Tunnbindargränd. När det gäller spillvatten och dagvatten-ledningsnätet så har fokuset primärt varit utredningsarbete för att kunna prioritera var förnyelsebehovet är som störst.

På reningsverket har redundansen i det luftade biosteget ökat i och med inköp av en till blåsmaskin. Det har utöver att öka driftsäkerheten även optimerat den vanliga driften.

VA-verket har även lanserat en e-tjänst för att digitalt kunna anmäla att man vill ansluta till den allmänna VA-anläggningen. E-tjänsten ökar servicen till våra invånare och underlättar vår anslutningsärendehantering.

En av VA-verksamhetens medarbetare slutade i 31 maj men där har de sedan 1 juli fått en ny medarbetare som tidigare jobbat på Skaraborgsvatten och kompletterar verksamheten med mycket kunskap och erfarenheter.

Ekonomisk utvärdering och helårsprognos

För perioden januari till augusti 2024 visar verksamheten ett positivt resultat om cirka 1,2 mnkr, vilket minskar vår fordran till VA-kollektivet. Reinvestering av ledningsnätet har utförts under året och utbyte av vattenmätare har slutförts. Där återstår komplettering av befintliga master för avläsning. Verksamheten belastas löpande med 2,7 % ränta på anläggningstillgångarna 2024, jmf med 1 % 2023. Fr.o.m. 2024 så har Hjo kommun en egen anställd VA-chef. Tidigare delades denna tjänst mellan flera kommuner.

Prognosen för verksamheten på helårsbasis visar ett plusresultat om 1,0 mnkr i förhållande till budget. Verksamhetens intäkter beräknas bli enligt budget och resultatet består i stort av minskade kostnader mot budget för vattenmätarbyten och ökade investeringsutgifter istället för underhållskostnader i ledningsnätet.

Resultaträkning VA-verksamhet

Tkr	Not	230831	240831	Prognos
Intäkter	1	14 983	14 434	22 375
Kostnader	2	-10 881	-9 815	-16 330
Avskrivningar		-2 168	-2 500	-3 735
Verksamhetens nettoskostnad		1 934	2 119	2 320
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	3	-404	-891	-1 320
Resultat före extraordinära poster		1 530	1 228	1 000
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Periodens resultat (Fondbalanserat)		1 530	1 228	1 000

Resultatfond - VA

Tkr	Saldo 240101	Förändring	Saldo 240831
Vatten och avloppsfond	1 602	-1 228	374
I. Verksamhetens intäkter	230831	240831	
Brukningsavgifter	13 980	13 564	
Anslutningsavgift	244	537	
Elstöd avseende 211001-220930	715	0	
Övriga	44	45	
Upplösning investeringsbidrag	0	288	
Summa	14 983	14 434	
2. Verksamhetens kostnader	230831	240831	
Produktionskostnad vattenverk	2 463	2 937	
Drift reningsverk	2 971	2 883	
Drift pumpstationer	651	634	
Från kommunen fördelade kostnader	396	806	
Vattenledningsnät	2 485	1 270	
Vattenmätaravläsning o byten	715	89	
Avloppsledningsnät	739	723	
Dagvattenledningsnät	461	473	
Summa	10 881	9 815	
3. Finansiella kostnader	230831	240831	
Räntekostnader	404	891	
Summa	404	891	

Taxefinansierad verksamhet - Renhållning

Hjo kommun är sedan 1 januari 2000 medlem i Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS). Övriga medlemmar i AÅS är Tibro, Skövde, Karlsborg, Töreboda, Falköping samt Skara, Mariestad och Gullspång medlemmar. För att öka tillgängligheten till återvinningsstationen i Hjo infördes grönt kort under våren 2015.

Ekonomisk utvärdering och helårsprognos

Hjo kommun får årligen ett bidrag från AÅS på 10 kr per invånare för att finansiera återställandet av gamla deponier. På grund av AÅS ändrade åtaganden så har detta bidrag minskat från tidigare 30 kr per invånare till 10 kr fr.o.m. 2024. Utöver detta betalar AÅS ett årligt arrende för återvinningscentralen som motsvaras av kostnader för avskrivning och ränta på anläggningen.

I delåret redovisar enheten ett positivt resultat om 54 tkr. För perioden januari till augusti 2024 har inga kostnader upparbetats avseende återställning av Sanna-deponin och prognosen är att inga kostnader kommer belasta verksamheten 2024. Prognosen för helåret 2024 är att inget kommer att belasta kostnadssidan, varvid resultatet beräknas bli ett överskott om 93 tkr.

Resultaträkning Renhållningsverksamhet

Tkr	Not	230831	240831	Prognos
Intäkter	1	154	86	140
Kostnader		-18	0	0
Avskrivningar		-29	-29	-43
Verksamhetens nettoskostnad		107	57	97
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	2	-2	-3	-4
Resultat före extraordinära poster		105	54	93
Extraordinära intäkter		0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0
Periodens resultat (Fondbalanserat)		105	54	93

Resultatfond - Renhållningsverksamhet

Tkr	Saldo 240101	Förändring	Saldo 240831
Renhållning	4 723	54	4 777
I. Verksamhetens intäkter	230831		240831
Arrende AÅS	31		23
Bidrag AÅS	123		63
Summa	154		86
2. Verksamhetens kostnader	230831		240831
Internränta	2		3
Summa	2		3

Ordlista & definitioner

Anläggningstillgångar	Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Kan vara immateriella (t.ex. goodwill), materiella (t.ex. byggnader) eller finansiella (t.ex. aktier).
Antal årsarbetare	Antalet personer som innehar tillsvidareanställningar 31/8 omräknat till heltidstjänster.
Avskrivning enligt plan	Fördelning av totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över det antal år som tillgången beräknas användas i verksamheten.
Avsättningar	Förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.
Balansräkning	Visar den ekonomiska ställningen per den 31/8 och hur den förändrats under året.
Driftbudget	Omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under delåret.
Eget kapital	Kommunens förmögenhet. Totala tillgångar minus totala skulder och avsättningar.
Finansieringsanalys	Visar kassaflödet från verksamheterna, investeringarna och finansieringen. Summan av dessa poster utgör förändringen av likvida medel.
Finansnetto	Skillnaden mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.
Finansiella nettotillgångar	Nettot av kommunens alla kort- och långfristiga tillgångar och skulder. Detta belopp relateras sedan till verksamhetens bruttokostnader.
Kassalikviditet	Omsättningstillgångarna i relation till de kortfristiga skulderna. Visar kommunens betalningsstyrka på kort sikt. Vid 100 % täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.
Kortfristiga skulder	Lån och övriga skulder som förfaller till betalning inom ett år.
Långfristiga skulder	Lån och övriga skulder med en löptid överstigande ett år.
Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för olika bidrag och ersättningar.
Nettokostnader	Kostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar m.m.
Nettokostnads andel	Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamheternas nettokostnader.
Omsättningstillgångar	Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk, utan förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i verksamheterna.
Realisationsvinst/förlust	Vinst/förlust som uppstår vid försäljning av fast eller lös egendom. Beräknas som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärdet med avdrag för gjorda avskrivningar.
Resultaträkning	Visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit.
Skattefinansieringsgrad av investeringar	Visar hur stor del av kommunens skatteintäkter som återstår efter att den löpande driften finansierats. Ett värde över 100 % innebär att kommunen har kunnat finansiera alla investeringarna med egna medel och inte behövt låna externt.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.
Taxefinansierad verksamhet	Verksamhet som finansieras genom taxor från de som nyttjar tjänsten t.ex. vatten och avlopp och renhållning.
Årets resultat	Förändringen av det egna kapitalet.

Anteckningar

Hjo kommun, Box 97, 544 81 Hjo. Besöksadress: Torggatan 2, Hjo
Telefon: 0503-350 00, Hemsida: www.hjo.se